

ПЕНЧО СЛАВЕЙКОВ

МАРШ

chitanka.info

МАРШ^[0]

*Напред! И все напред! Към подвизи и слава!
На робство и на гнет последний ден настава!
И слънцето изгре — свободни да ни грей!
Той, който в бой умре, в смъртта ще оживей!*

*Напред! И все напред! Да няма пръв и сетен!
Сплотени в строен ред към идеал заветен,
към който е лице обърнал цял народ —
и всякое сърце жаднеящо живот!*

*Напред! И все напред! Реки от кръв пред нази
и трупове без чет, — ний тях щем ги прегازی!
И на желаний бряг ще минеме отвъд —
над петвековний враг ний носим божий съд!*

*Напред! И все напред! Десница да не слабне!
Юнашки е завет — победата ще грабне,
когото обичта на подвиг вдъхнови
со мечът на смъртта живот да обнови!*

*Напред! И все напред! Към подвизи и слава!
В сърцата най-напред свободата изгрява!
В сърцата тя изгре — делата да огрей!
Тоз, който в бой умре, той вечно ще живей!*

^[0] Изцяло включено в „Кървава песен“ (песен четвърта) — пред събраните въстаници, начело с яхналия „зеленият си ат арабски“

Войвода, „ей млад певец издигна си гласа — подзе дружината — и гръмна в небеса“, със същия текст. Повикът „Напред и все напред“ е подеман многократно в „Кървава песен“ — на стр. 196, 218, 233, 247, 253, 292, 306... (изданието от 1943–44 г.). „Реки от кръв“ отговаря на „реки от кръви“ в „Кървава песен“ (стр. 292). С израза „петвековний враг“ ясно се посочва, че става дума за борбата против турското робство.

В това стихотворение Славейков — в желанието си да покаже подемането на Ботевите мотиви като страна на своето творчество (мотиви, каквито у него търси д-р Кръстев със специална статия), съзнателно използва образи от Ботевата поезия — със съвсем близки до Ботевите свои стихове: „Тоз, който в бой умре, той вечно ще живеи!“ Ботевия стих „Тоз, който падне в бой за свобода — той не умира“ Пенчо Славейков използва и като мото на стихотворението си „Ранен юнак. Вариант“ (сп. „Мисъл“, кн. 8–9, 1899 г., с подпис Сл. П. Петков, вариация на истинското му цяло име — Пенчо Петков Славейков). В това стихотворение, като в Ботевата балада „Хаджи Димитър“, юнакът лежи смъртно ранен в Балкана, над него се е свела самовила — с явно повлияни от Ботев стихове: „Щом месецът изгрей на модрий свод небесен — Балканът щом запей хайдушката си песен...“ И тук — като в „Марш“ — идеята за безсмъртието на бореца за народна свобода:

*Не всяка рожба е за тая чест избрана —
подир световна смърт в света да оживей
във гордите сърца на своите живи братя
и да ги вдъхнови за подвизи в борбата!*

Тоя мотив — за юнака, който лежи ранен в Балкана, и за безсмъртието му — е разработен и в „Пролога“ на „Кървава песен“. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.